

ΘΕΜΑ 7ο
(Ισοκράτης, Περί Ειρήνης 38-40)

Δοκεῖ μὲν γάρ μοι βέλτιον εἶναι διαλεχθῆναι περὶ αὐτῶν, ὁρῶ δ' ὑμᾶς χαλεπώτερον
 διατιθεμένους πρὸς τοὺς ἐπιτιμῶντας ἢ πρὸς τοὺς αἰτίους τῶν κακῶν γεγενημένους.
 Οὐ μὴν ἄλλ' αἰσχυνθεῖην ἄν, εἰ φανεῖην μᾶλλον φροντίζων τῆς ἐμαυτοῦ δόξης ἢ τῆς
 κοινῆς σωτηρίας. Ἐμὸν μὲν οὖν ἔργον ἐστὶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν κηδομένων τῆς
 5 πόλεως προαιρεῖσθαι τῶν λόγων μὴ τοὺς ἡδίστους, ἀλλὰ τοὺς ὠφελιμωτάτους· ὑμᾶς
 δὲ χρῆ πρῶτον μὲν τοῦτο γινώσκειν, ὅτι τῶν μὲν περὶ τὸ σῶμα νοσημάτων πολλὰ
 θεραπείαι καὶ παντοδαπαὶ τοῖς ἰατροῖς εὔρηται, ταῖς δὲ ψυχαῖς ταῖς ἀγνοούσαις καὶ
 γεμούσαις πονηρῶν ἐπιθυμιῶν οὐδὲν ἐστὶν ἄλλο φάρμακον πλὴν λόγος ὁ τολμῶν τοῖς
 ἀμαρτανομένοις ἐπιπλήττειν, ἔπειθ' ὅτι καταγέλαστόν ἐστιν τὰς μὲν καύσεις καὶ τὰς
 10 τομὰς τῶν ἰατρῶν ὑπομένειν ἵνα πλειόνων ἀλγηδόνων ἀπαλλαγῶμεν, τοὺς δὲ λόγους
 ἀποδοκιμάζειν πρὶν εἰδέναι σαφῶς, εἰ τοιαύτην ἔχουσιν τὴν δύναμιν ὥστ' ὠφελῆσαι
 τοὺς ἀκούοντας.

ΣΧΟΛΙΑ

1. «βέλτιον εἶναι»: ἀπρόσωπη ἐκφραση ὡς υποκείμενο στο ἐπίσης ἀπρόσωπο ρ. 'δοκεῖ μοί'. «δι-
 αλεχθῆναι»: υποκείμενο στην ἀπρόσωπη ἐκφραση 'βέλτιον εἶναι'. «περὶ αὐτῶν»: ἡ ἀντωνυμία εἶναι
 ουδετέρου γένους.
2. «διατιθεμένους»: κατηγορηματικὴ μτχ. στο 'ὑμᾶς'. «πρὸς τοὺς ἐπιτιμῶντας»: 'ἀναφορικά με ἐκείνους οἱ
 ὁποῖοι επικρίνουν'. «ἢ πρὸς τοὺς...γεγενημένους»: β' ὅρος σύγκρισης μετὰ ἀπὸ ἐπίρρημα συγκριτικοῦ βαθ-
 μού. «αἰτίους τῶν κακῶν»: ἡ αιτιατικὴ εἶναι κατηγορούμενο στο 'γεγενημένους', καὶ ἡ γενικὴ εἶναι τῆς
 'αιτίας'.
3. «Οὐ μὴν ἄλλ'»: Ὑπάρχουν δυο παρόμοιες ἐκφράσεις, οἱ ὁποῖες προτάσσονται τῶν κυρίως προτάσεων: i) ἡ
 ἐκφραση 'οὐ μὴν = ἀλλὰ ὁμως δευ...' χρησιμοποιεῖται ὅταν θέλουμε νὰ δηλώσουμε κάτι ἀρνητικά, πολλές
 φορές καὶ ὡς ἀντίθεση με τὰ προηγούμενα, (καλὸν μὲν ἔργον ἐπιχειροῦσιν <οὔτοι>, οὐ μὴν περὶ γε τὸ
 κράτιστον τῆς φιλοσοφίας διατρίβουσιν, Ἴσοκρ. Πρὸς Δημ. 3,6 = αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι ἐκτελοῦν ἓνα καλὸ ἔργο,
 ὁμως δευ ἀσχολοῦνται με τὸ καλύτερο κομμάτι τῆς φιλοσοφίας). ii) ἡ ἐκφραση 'οὐ μὴν ἀλλὰ = ἀλλὰ ὁμως
 ναι.../πράγματι...' χρησιμοποιεῖται γιὰ καταφατικές σκέψεις, (οὐ μὴν ἀλλὰ παρρησιάζομαί γε πρὸς ὑμᾶς,
 Ἴσοκρ. Ἀντίδ. 43,6 = ὁμως πράγματι ἐγὼ ἐμφανίζομαι με θάρρος ἀπέναντί σας). «αἰσχυνθεῖην ἄν, εἰ
 φανεῖην»: προηγείται ἡ ἀπόδοση καὶ ἐπεται ἡ ὑπόθεση σε ἓνα υποθετικὸ λόγο εὐθύ, που δηλώνει τὴν 'ἀπλή
 σκέψη'. «φροντίζων»: κατηγορηματικὴ μετοχή. «ἢ τῆς κοινῆς σωτηρίας»: β' ὅρος συγκρίσεως μετὰ
 ἀπὸ τὸ ἐπίρρημα συγκρ. βαθμοῦ 'μᾶλλον'.
4. «Ἐμὸν μὲν οὖν ἔργον ἐστὶν»: τὸ ρ. εἶναι ἀπρόσωπο καὶ ἡ ἀντωνυμία ἐπιθ. προσδ. στο 'ἔργον'. «τῶν
 ἄλλων»: γενικὴ με τὸ οὐσιαστικὸ 'ἔργον' ὡς γενικὴ 'κτητικὴ'. «τῶν κηδομένων»: ἐπιθετικὸς προσδιορι-
 σμός.
5. «προαιρεῖσθαι»: υποκείμενο στο 'ἔργον ἐστὶν'. «τῶν λόγων μὴ τοὺς ἡδίστους»: ἡ γενικὴ εἶναι διαιρε-
 τικὴ στην αιτιατικὴ, καὶ ἡ αιτιατικὴ εἶναι ἀντικ. στο προηγούμενο ἀπαρέμφατο.

6. «ὄτι...εὔρηγται»: ειδική πρόταση ως επεξήγηση στο προηγούμενο 'τοῦτο'. «τῶν...νοσημάτων»: γενική αντικειμενική στο 'θεραπεῖται'.
7. «ταῖς δὲ...οὐδὲν ἔστιν»: επίσης ειδική πρόταση όμοια με την προηγούμενη, καθώς συνδέονται μεταξύ τους με το 'μέν - δέ'. «ταῖς δὲ ψυχαῖς ταῖς ἀγνοούσαις...γεμούσαις»: το ουσιαστικό είναι δοτική χαριστική στο ρ. 'εὔρηγται', και οι δυο ακόλουθες μετχχ. είναι επιθετικοί προσδιορισμοί.
8. «πονηρῶν ἐπιθυμιῶν»: το ουσιαστικό είναι αντικ. στην τελευταία μετχ. και το επίθετο είναι επιθ. προσδιορισμός. «οὐδὲν ἔστιν ἄλλο φάρμακον»: 'δεν υπάρχει φάρμακο ούτε ένα που να είναι διαφορετικό', κι όχι '...το οποίο είναι διαφορετικό', καθώς η αντωνυμία 'ἄλλο' δεν είναι επιθετικός, αλλά κατηγορηματικός προσδιορισμός.
9. «ἔπειθ' ὅτι καταγέλαστόν ἔστιν»: τρίτη στην σειρά ειδική πρόταση ίδια με τις δύο προηγούμενες. Το ρήμα είναι απρόσωπη έκφραση. «καύσεις...τομάς»: αντικείμενα στο πιο κάτω απαρέμφατο 'ὑπομένειν'.
10. «τῶν ἰατρῶν»: γενική υποκειμενική στα δυο προηγούμενα ουσιαστικά. «ὑπομένειν»: υποκείμενο στην προηγούμενη απρόσωπη έκφραση. «τοὺς δὲ λόγους ἀποδοκιμάζειν»: ίδια σύνταξη με το 'τάς μὲν καύσεις...ὑπομένειν'.
11. «πρὶν εἰδέναι»: 'πριν να μάθουν', χρονική πρόταση. (Για την σύνταξη του 'πρὶν', Δες [ΕΔΩ](#)). «εἰ...ἔχουσιν»: πλάγια ερώτηση ως αντικείμενο στο απαρέμφατο 'εἰδέναι'. «τοιαύτην...τὴν δύναμιν»: όχι 'πριν να μάθουν αν έχουν μία τέτοια δύναμη', αλλά 'πριν να μάθουν αν έχουν μία δύναμη που να είναι τέτοια', καθώς το 'τοιαύτην' δεν είναι επιθετικός, αλλά κατηγορηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος. «ὥστ' ὠφελήσαι»: συμπερασματική πρόταση με απαρέμφατο για να δείξει το αποτέλεσμα και ως 'σκοπό', όχι 'ώστε ωφελήσαν', αλλά 'ώστε να ωφελήσουν'.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μου φαίνεται ότι είναι καλύτερο να μιλήσω γι' αυτά τα πράγματα, και βλέπω ότι εσείς συμπεριφέρεσθε με μεγαλύτερη σκληρότητα απέναντι σ' εκείνους οι οποίοι διατυπώνουν καταγγελίες, παρά απέναντι σ' εκείνους οι οποίοι έχουν γίνει οι υπεύθυνοι των συμφορών. Όμως πράγματι είναι δυνατόν να νοιώσω ντροπή, αν φανώ ότι πιο πολύ φροντίζω για την δική μου υστεροφημία, παρά για την κοινή μας σωτηρία. Δική μου λοιπόν αποστολή είναι, αλλά και των άλλων οι οποίοι νοιάζονται για την πόλη μας, να επιλέγουμε από τα λόγια όχι εκείνα που είναι τα πλέον ευχάριστα, αλλά εκείνα που είναι τα πιο ωφέλιμα. Κι εσείς τώρα πρέπει να έχετε υπ' όψη σας αυτό εδώ, ότι για τις ασθένειες του σώματος πολλές θεραπείες και πολλών μορφών έχουν βρεθεί από τους γιατρούς, ενώ για τις ψυχές εκείνες οι οποίες έχουν πλήρη άγνοια και είναι γεμάτες από κακές επιθυμίες δεν υπάρχει φάρμακο που είναι έστω και ένα και να είναι διαφορετικό εκτός από μια ομιλία η οποία τολμά να αποδίδει κατηγορίες εναντίον εκείνων οι οποίοι σφάλλουν· και ότι είναι αξιοκατάκριτο να υπομένουμε τις καυτηριάσεις και τις τομές των γιατρών προκειμένου να απαλλαγούμε από περαιτέρω πόνο, ενώ να αποδοκιμάζουμε τις ομιλίες προτού μάθουμε με ακρίβεια αν αυτές έχουν την δύναμη να είναι τέτοια ώστε να ωφελήσει εκείνους που ακούν.